

Uta anake tona kahanga. Tena oti he whare karakia Momona to nga pakeha o Whakatu?

Ko taku patai kaore i hoki i te Momona ko tenei: — "*He aha te take i 30 rawa ai Kai-kauwhau o te Momona ki nga Maori e 39,000 tonu nei, a i 2 tonu ai ki nga pakeha e 700,000?*"

Na nga minita Momona pakeha tonu i whakaatu te nui o nga kai-kauwhau ki nga Maori ki nga pakeha. E hoha, e Renata mau e whakahoki i tenei patai, ko taku nei whakahoki ko tenei: — He mohio no te Momona he iwi kuare te Maori.

Reweti T. Mokena Kohere.

Whakatu, Noema 10th 1899.

(I te tawhito rawa o tenei korero ka whakamutua iraitanei, engari ki te hiabua a Renata Pau ki te whakahoki i te patai a Reweti Kohere e ahei ia. Te Etita).

TE UPOKO TUATAHI O KENEHI.

Ka korero tia mai kia tatou i ia tau, i ia tau, te UPOKO TUATAHI O KENEHI: kei te mohio hoki tatou ki te mea i korerotia mai kia tatou i reira, ara ki ta te Atua hanganga i nga mea katoa. Engari ki te puta mai te patai, He aha te mea i hanga e te Atua i te mea o nga ra? E kore pea e tokomaha rawa te hunga e ahei te utu i te patai.

He aha ra te take i penei ai to tatou wareware ki nga mea, he maha nei nga korerotanga mai kia tatou? Tetahi take tenei: Kaore ano kia kite te tokomaha he mea whakatepe haere ta te Atua mahi; ehara i te mea he mahi noa tana i ia ra, i ia ra, engari ki te whakaritea te mahi o tetahi ra ki to tetahi ra, ka kitea he mea ata whakarite nga mahi i nga ra katoa. Ki te maharatia tenei ka mau tonu te mahara ki te mahi o tetahi ra, o tetahi ra.

E ono nga ra e mahi ana te Atua. Wehea ana ra e ono kia rua nga wehenga. Katahi ka ata whakararangi ai i nga ra o tetahi wehenga, o tetahi wehenga. Kia penei:—

Katahi ka rapu i te Paipera te mahi i ia ra, i ia ra.

Ko te mahi i te RA TUATAHI, ko te maramatanga (rarangi 3); i te RA TUAWHA, ko nga mea whakamarama (rarangi 14).

Ko te mahi i te RA TUARUA, ko te kikorangi hei wehe i nga wai (ra angi 6); i te RA TUARIMA, ko nga manu i te kikorangi me nga ika i te wai (ra angi 20).

Ko te mahi i te RA TUATORU, ko te tua-whenua (rarangi 9), me nga rakau (rarangi 11); i te RA TUAONO, ko nga kararehe (rarangi 24), me te tangata (rarangi 26).

Heoi ka kitea tetahi tikanga mo nga mahi i nga ra taki ua, takirua.

I tetahi takirua, ko te Maramatanga me nga mea noho o reira.

I tetahi takirua, ko te Kikorangi me te Wai, me nga mea noho o reira.

I tetahi takirua, ko te Tua-whenua me nga mea noho o reira.

He tikanga ano mo nga ra takitoru:—

I tetahi takitoru (ra 1, 2, 3): i hanga nga wahi.

I tetahi takitoru (ra 4, 5, 6): i hanga nga kai noho i aua wahi.

Tenei ano tetahi ritenga o nga ra takitoru: i te ra tuatahi, i te ra tuarua, o ia takitoru, o ia takitoru, (ara i nga ra 1, 2, 4, 5) kotahi tonu ta te Atua kupu; "Ka mea te Atua —" (rarangi 3, 6, 14, 20). Engari i te ra whakamutunga o ia takitoru, o ia takitoru (ra 3, 6) takirua nga kupu a te Atua. I te ra 3 "Ka mea te Atua" (rarangi 9, 11); i te ra 6 "Ka mea te Atua" (rarangi 24, 26).

Tera ano he ritenga o nga mea i hanga i nga kupu tuarua o aua ra. I hanga te rakau i te ra 3, hei whakapaipai i te tuawhenua i hanga ra i taua ra pu ano; i hanga te tangata i te ra 6 hei rangatira mo nga kararehe i hanga ra i taua ra pu ano.

Ka marama i enei korero ta tatou Teparu II, hei whakaatu mai i nga mahi o aua ra.

TEPARA II.

TEPARA I.	
RA TUATAHI.	RA TUAWHA.
RA TUARUA.	RA TUARIMA.
RA TUATORU.	RA TUAONO.

NGA WAHI.	NGA MEA MO AUA WAHI.
RA 1. <i>Kotahi te kupu.</i> Te Maramatanga. ra. 3	RA 4. <i>Kotahi te kupu.</i> Nga Mea Whakamarama. ra. 14
RA 2. <i>Kotahi te kupu.</i> Te Kikorangi, hei wehe i nga wai. ra. 6	RA 5. <i>Kotahi te kupu.</i> Nga Ika me nga Manu. ra. 20
RA 3. <i>E rua nga kupu.</i> (1) Te Tuawhenua. ra. 9 (2) Nga Rakau. ra. 11	RA 6. <i>E rua nga kupu.</i> (1) Nga Kararehe. ra. 24 (2) Te Tangata. ra. 26